

Informovaný souhlas zákonného zástupce s výkonem

Lumbální punkce u dětí

Vážení rodiče,

vzhledem k tomu, že jako zákonný zástupce se podílíte významným způsobem na diagnostickém a léčebném postupu zvoleném u Vašeho dítěte, máte nezadatelné právo být před Vaším rozhodnutím o těchto postupech podrobně informováni.

Na základě aktuálního zdravotního stavu Vašeho dítěte bylo lékařem doporučeno provedení lumbální punkce.

Co je lumbální punkce:

Jedná se o výkon, při kterém speciální lumbální jehlou pronikáme do prostoru páteřního kanálu v oblasti dolní bederní páteře a získáváme mozkomíšni mok. V této výši se mícha již nenachází, neboť končí v úrovni 1. až 2. bederního obratle. Při lumbální punkci tedy mícha nemůže být poškozena.

Mozkomíšni mok (likvor) je bezbarvá tekutina obklopující mozek a míchu uvnitř lebky a páteřního kanálu. Vyšetření této tekutiny patří mezi nepostradatelné diagnostické postupy, které poskytují cenné informace o stavu mozku a míchy a pomáhají odhalit poškození, abnormality nebo infekce, jako např. zánět mozkových blan.

Jaký je důvod (indikace) lumbální punkce:

Vaše dítě bylo přijato do FN Ostrava za účelem stanovení diagnózy a léčby neurologického event. zánětlivého onemocnění nervového systému. Z těchto důvodů je nutné mimo jiné vyšetřovací metody provést i lumbální punkci s odběrem a vyšetřením likvoru (mozkomíšního moku).

Současná medicína nemá k dispozici jiné vyšetření, které by nahradilo informace získané laboratorním rozbořením mozkomíšního moku. Existuje varianta v postupu získání mozkomíšního moku tzv. atraumatickou jehlou, s níž zatím u dětí není dostatek zkušeností.

Kontraindikace (situace, kdy nelze výkon provést):

Provedení lumbální punkce není možné v případě zvýšeného tlaku v lebeční dutině, poruchy krevní srážlivosti a zánětu kůže v místě vpichu.

Jaký je režim pacienta před výkonem:

Výkonu předchází získání údajů od pacienta k vyloučení poruchy krevní srážlivosti (možno doplnit o laboratorní vyšetření) a klinické vyloučení tzv. nitrolební hypertenze (možno doplnit o CT mozku nebo MRI mozku nebo vyšetření očního pozadí). Další speciální příprava není nutná.

Jaký je postup při provádění výkonu:

Lumbální punkce se provádí po předchozím znecitlivění místa vpichu v bederní krajině, eventuálně po podání celkového zklidňujícího léku (ve formě tablet, čípku nebo injekce) u nemocného ležícího na boku s koleny maximálně přitaženými k břichu (kočičí hřbet) a hlavou pohodlně položenou. Výkon lze provést také u pacienta vsedě. Po důkladné desinfekci křížové části zad lékař zavede speciální jehlu na jedno použití do oblasti přechodu bederní a křížové páteře a odebere potřebné malé množství mozkomíšního moku, případně se změří tlak moku v likvorových cestách (pro potřebu případného neurochirurgického výkonu). Ve výjimečných případech je možná u výkonu přítomnost rodiče.

Jaké jsou možné komplikace:

Možné komplikace se vyskytují výjimečně a mají většinou přechodný charakter. Mezi komplikace patří:

- alergická reakce na desinfekční roztok, znecitlivující látku,
- může dojít k dotyku nervového kořene, což se projeví sekundovou ostrou bolestí dolní končetiny (nervový kořen však nemůže být poškozen),
- rozvoj bolestí hlavy z poklesu tlaku v likvorových cestách (zejména při nedodržení režimových opatření),
- výjimečně krvácení z místa vpichu (např. u onemocnění s poruchou srážlivosti krve),
- bolesti v bederní krajině ze svalové ztuhlosti s přechodnou omezenou pohyblivostí páteře,
- extrémně vzácná a vážná komplikace je posun prodloužené míchy do velkého týlního otvoru.

Úspěch výkonu a eventuální nerizikovitost nelze nikdy zcela zajistit. Ve většině případu probíhá lumbální punkce bez komplikací. Případné potíže odeznívají do několika dnů, někdy je nutnost podání léků na uvolnění svalové ztuhlosti, tlumení bolestí, infuze s ionty k zajištění dostatečné hydratace pacienta.

Abychom snížili riziko na minimum, zodpovězte nám prosím, následující otázky:

	ANO	NE
1. Má Vaše dítě zvýšený sklon ke krvácení nebo trpí tvorbou krevních podlitin již při malých poraněních nebo po vytržení zubů?	☐	☐
2. Trpí Vaše dítě sennou rýmou, průduškovým astmatem, přecitlivělostí vůči potravinám, lékům, náplastem či lékům na místní znecitlivění?	☐	☐
3. Prodělalo Vaše dítě závažný úraz páteře nebo nějaký operační výkon na páteři či mozku?	☐	☐

Jaký je režim pacienta po provedení výkonu:

Vyšetření se provádí za hospitalizace, po výkonu má pacient 24 hod. klidový režim na lůžku s dodáním dostatečného množství tekutin.

V případě jakýchkoliv potíží okamžitě upozorněte ošetřujícího lékaře!

Identifikační údaje pacienta(tky):

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Identifikační údaje zákonného zástupce, opatrovníka:

Příjmení:		Jméno:		Titul:		RČ:	
-----------	--	--------	--	--------	--	-----	--

Plánovaný výkon:

Lumbální punkce u dětí

Vysvětlující pohovor provedl:

identifikace a podpis lékaře

Prohlašuji, že mi byl náležitě objasněn důvod, předpokládaný prospěch, způsob provedení, následky i možná rizika a komplikace plánovaného výkonu. Dále mi byly vysvětleny možné alternativy včetně jejich komplikací a zdravotní důsledky vyplývající z nepodstoupení plánovaného výkonu. Měl(a) jsem možnost zeptat se lékaře na všechno, co mě ve vztahu k plánovanému výkonu zajímá a obdržel(a) jsem vysvětlení, kterému jsem porozuměl(a). S provedením výše uvedeného výkonu souhlasím.

Dále prohlašuji, že jsem pravdivě informoval(a) ošetřujícího lékaře o dosavadním vývoji zdravotního stavu svého dítěte, včetně informací o infekčních nemocech, o zdravotních službách poskytovaných jinými poskytovateli, o užívání léčivých přípravků, včetně užívání návykových látek, a dalších skutečnostech podstatných pro poskytování zdravotních služeb a nezatajil(a) jsem žádné okolnosti zdravotního stavu, které jsou překážkou v provedení výkonu či mohou být v jakékoli souvislosti se vznikem komplikací.

Bylo mi podáno vysvětlení, že v případě výskytu neočekávaných komplikací vyžadujících neodkladné provedení dalších výkonů nutných k záchraně života nebo zdraví mého dítěte, budou tyto výkony provedeny.

V Ostravě dne:

.....
podpis zákonného zástupce, opatrovníka